

Lausunto

Kriivarinpolku 1

Asiointikunta Pori	Hakemuksen vaihe Hakemus jätetty
Kiinteistötunnus 609-430-1-18	Hakemus jätetty 03.03.2026
Asiointitunnus LP-609-2025-01102	Käsittelijä (Tyhjä)
Hankkeen osoite Kriivarinpolku 1	Hakija Porin kaupunki
Toimenpiteet Poikkeamisen hakeminen	

Lausunto

Lausunnon pyyntöpäivä 22.04.2026	Kuvaus Museon lausunto
Lausunnon antopäivä 30.04.2026	Lausunnon antaja Sanna Kuusikari
Lausuntoteksti Porin kaupungin rakennusvalvonta pyytää lausuntoa Kirjurinluodon kesäteatterille rakennettavasta huoltorakennuksesta. Tarkoituksena on toteuttaa noin 150 k-m2 kokoinen huoltorakennus, joka sisältäisi sosiaali-, pukuhuone- ja taukotilat näyttelijöille. Samalla toteutettaisiin alueen sisäisiä järjestelyjä säilyttäen mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa puustoa. Hanke sijoittuu Kirjurinluotoon kesäteatterin alueelle, jolla on ollut teatteritoimintaa ja	

rakenteita vuodesta 2008 alkaen. Nykyään kesäteatterin alue on noin 3200 m² kokoinen, aidattu ja sisältää kiinteän katsomon, katosrakenteet ja umpisäiliöllä varustetun wc-rakennuksen. Katsomon alustaa käytetään myynti- ja varastotilana. Näyttelijöiden tiloina alueella on pidetty metallisia kontteja.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) alue on osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi sekä se on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Kohdetta koskee suunnittelumääräys:

”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.”

Vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050:ssä alue on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Porin kantakaupungin yleiskaavassa (2007) alue on osoitettu lähivirkistysalueeksi, jota kehitetään keskustan kulttuuri- ja virkistyspalvelukeskukseksi (VL-1). Alue on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi. Kirjurinluoto on osa Porin kansallista kaupunkipuistoa. Kesäteatteri on mainittu arvoympäristöön soveltuvana toimintana.

Asemakaavassa (1998) kesäteatteri ja uusi huoltorakennus sijoittuvat asemakaavan mukaiselle virkistysalueelle (V-3), jolle saa erikseen osoitetuille alueen osille rakentaa virkistyskäyttöä ja vapaa-ajan viettoa palvelevia rakennuksia, rakennelmia ja laitteita, sekä puistoalueelle (VP).

Rakentaminen poikkeaisi voimassa olevasta asemakaavasta (RakL § 44.1). Huoltorakennuksen sijaintipaikalle ei ole asemakaavassa osoitettu rakennusoikeutta, mutta samalla virkistysalueella V-3 on osoitettu rakennusaloja, joiden yhteenlaskettu rakennusoikeus on 2500 k-m² ja käytetty rakennusoikeus noin 1100 k-m².

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museon kannanotto

Kesäteatterin yhteyteen on mahdollista rakentaa pukuhuonetilat, mutta ratkaisun tulee olla alueen arvoihin nähden harkittu. Aiemmin paikalla ollut konttiratkaisu ei ole kulttuurihistoriallisesti tai kaupunkikuvallisesti perusteltu näin arvokkaassa ympäristössä.

Kirjurinluoto on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue, ja sinne

kohdistuvat rakennustoimenpiteet tulee aina sovittaa osaksi kokonaisuutta. Karkeasti ottaen Kirjurinluodon rakennuskanta muodostuu 1910 valmistuneesta jugend-tyylisestä ravintolarakennuksesta (Arthur Fagerholm ja Torkel Nordman), 1990-luvulla valmistuneista Viksu-kahvilasta sekä minigolf-alueen kahviosta. Alueen uusin rakennus on vuonna 2025 valmistunut Arkkitehtitoimisto NOAN suunnittelema Rauha Sauna, jonka toteutuksessa on edellytetty korkeatasoista arkkitehtonista suunnittelua.

Vaikka suunniteltu pukuhuonerakennus ei sijoitu suoraan arvokkaaseen jokimaisemaan, se on kuitenkin osa Kirjurinluodon englantilastyypistä puistoaluetta, ja siksi pukuhuonerakennuksen suunnitteluun, massoitteluun ja yksityiskohtiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta alueen kokonaisilme ei muutu sekavaksi tai sirpaleiseksi.

Kesäteatterin katsomorakennus edustaa tyyllisesti postmodernismia ja sen värimaailma on ilotteleva. Teatterialueella sijaitseva huoltorakennus on niin ikään postmodernistista ilmaisua. Satakunnan Museo näkee, että alueelle on mahdollista toteuttaa uudisrakennus, mutta rakennuksen väritystä ja massoittelua tulisi kuitenkin harkita uudelleen ja etsiä rakennuksen muotokieleen, kuten kattomuotoihin viitteitä olemassa olevasta rakennuskannasta. Hyvällä suunnittelulla pukuhuonerakennus täydentää kesäteatterikokonaisuutta.

Lausuntotieto	Liitteet
lausunto	0 kpl